

บทความวิจัย (Research Article)

ความเชื่อจากเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ
(หลวงปู่ศุลา สีริจันโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
Beliefs derived from Narratives Concerning Phra
Ratchawatcharathammasophon (Luang Pu Sila Sirichantho)
of Wat Phra That Muen Hin, Khao Wong District, Kalasin Province

ณัฐกฤตา นามมนตรี^{1*}Nutkitta Nammontree^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อจากเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจันโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ จากการลงพื้นที่ภาคสนามและการเก็บข้อมูลเอกสาร ผลการวิจัยพบว่าเรื่องเล่ามี 5 ประเภท ได้แก่ 1. เรื่องเล่าสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ 2. เรื่องเล่าวัตถุมงคลศักดิ์สิทธิ์ 3. เรื่องเล่าบุคคลศักดิ์สิทธิ์ 4. เรื่องเล่าสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ และ 5. เรื่องเล่าพืชศักดิ์สิทธิ์ ส่วนความเชื่อมี 6 ประเภท ดังต่อไปนี้ 1. ความเชื่อเรื่องบุคคล 2. ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ 3. ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง 4. ความเชื่อเรื่องสุขภาพและสวัสดิภาพ 5. ความเชื่อเรื่องโชคกลาง และ 6. ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์

คำสำคัญ: ความเชื่อ เรื่องเล่า พระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจันโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน

¹ ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Thai Language Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

*Corresponding author; email: n.nutkitta@gmail.com

(Received: 15 December 2025; Revised: 16 February 2026; Accepted: 11 April 2026)

Abstract

The objective of this research is to study the beliefs derived from narratives concerning Phra Ratchawachirathammasophon (Luang Pu Sila Sirichanto) of Wat Phra That Muen Hin, Khao Wong District, Kalasin Province. Based on field research and documentary data collection, the research findings reveal that the narratives can be categorized into 5 types: 1. Narratives of sacred places 2. Narratives of sacred objects 3. Narratives of sacred individuals 4. Narratives of sacred animals and 5. Narratives of sacred plants. Furthermore, the associated beliefs are classified into 6 categories as follows: 1. Beliefs in individuals 2. Beliefs in sacred entities/powers 3. Beliefs in amulets and talismans 4. Beliefs in health and well-being 5. Beliefs in fortune and luck and 6. Beliefs in astrology.

Keywords: Beliefs, Narratives, Phra Ratchawatcharathammasophon (Luang Pu Sila Sirichantho), Wat Phra That Muen Hin

บทนำ

ความเชื่อเกิดจากมนุษย์ในแต่ละท้องถิ่นมีปัญหาในการดำรงชีวิต เช่น เกิดภัยพิบัติ เกิดโรคภัยไข้เจ็บซึ่งไม่สามารถแก้ไขได้ เป็นต้น น่าจะมีอำนาจลึกลับเหนือธรรมชาติบันดาลให้เป็นไปเช่นนั้น จึงควรที่มนุษย์จะทำให้อำนาจเหนือธรรมชาติพอใจและเมื่อพ้นภัยแล้วก็ควรจะแสดงความกตัญญูทศเวทด้วยการเซ่นสรวงหรือประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ (จารุวรรณ ธรรมวัตร, 2521) สอดคล้องกับ ศิราพร ฐิตะฐาน (2535) กล่าวว่าความเชื่อจึงมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของสังคม เพื่อให้เกิดความสมดุลในการดำเนินชีวิต ความเชื่อจึงเป็น วัฒนธรรมซึ่งมีธรรมชาติเป็นตัวกำหนดที่จะเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม และความต้องการของคนในสังคมแต่ละยุคสมัย

ส่วนนิตยา วรรณกิตร์ (2563) กล่าวว่าความเชื่อ หมายถึงการยอมรับนับถือหรือยึดมั่นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตน เมื่อเกิดการยอมรับจึงเกิดการแสดงออกของพฤติกรรมทั้งทางกายและทางใจ ความเชื่อหรือการยอมรับเป็นความรู้สึกลึกซึ้งที่เป็นนามธรรม อาจมีหลักฐานพิสูจน์หรือไม่ก็ได้ แต่จะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวที่สำคัญในชีวิตของมนุษย์

ความเชื่อจึงเป็นผลมาจากพลังแห่งความศรัทธาจนเกิดเป็นการยอมรับนับถือในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มนุษย์ไม่สามารถหาสาเหตุของการเกิดสิ่งเหล่านั้นได้ บ้างคิดว่าเป็นอำนาจของพลังอำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรืออำนาจเหนือธรรมชาติที่บันดาลให้เป็นไปเช่นนั้น ดังนั้นมนุษย์จึงหาทางแก้ไข ปัญหาความกลัวต่อสิ่งเหล่านั้นจะบันดาลให้มีอันเป็นไปในทางไม่ดีหรือโชคร้าย มนุษย์จึงแสดงออก โดยการเคารพ เชื่อฟัง นับถือ และกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้อำนาจเหนือธรรมชาติเหล่านั้นพึงพอใจ เมื่อมนุษย์เชื่อว่าอำนาจเหนือธรรมชาติพอใจแล้วจะบันดาลให้เกิดความสุข สวัสดิ์มงคล โชคลาภ แก่ผู้ที่ปฏิบัติบูชาต่อไป

จังหวัดกาฬสินธุ์มีความอุดมสมบูรณ์จังหวัดหนึ่งในภาคอีสาน จากหลักฐานทางโบราณคดี บ่งบอกว่าเคยเป็นที่อยู่อาศัยของเผ่าละว้า ซึ่งมีความเจริญด้านอารยธรรมประมาณ 1,600 ปี เมื่อปี พ.ศ. 2336 ท้าวโสมพะมิตรได้อพยพหลบภัยมาจากดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงพร้อมไพร่พล และมาตั้งบ้านเรือนอยู่ริมน้ำป่าว แล้วได้นำเครื่องบรรณาการเข้าถวายสวามิภักดิ์ต่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ต่อมาได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ยกฐานะขึ้นเป็นเมือง และพระราชทานนามว่า “เมืองกาฬสินธุ์” หรือ “เมืองน้ำดำ” ทั้งยังโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ท้าวโสมพะมิตรเป็น “พระยาชัยสุนทร” ครองเมืองกาฬสินธุ์เป็นคนแรก (กรมธนารักษ์, 2561)

ภาพ 1 ภาพพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่มหาศิลา สิริจันท)

ที่มา: อนุรักษ์ฤตา นามมนตรี (2568)

จังหวัดกาฬสินธุ์มีวัดที่เป็นศูนย์รวมความเชื่อและความศรัทธาที่น่าสนใจหลายวัดด้วยกัน วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นวัดที่มีเจ้าอาวาสคือ พระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่มหาศิลา สิริจันท) เป็นพระที่พุทธศาสนิกชนให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างมากใน

ปัจจุบัน ดังที่ Somkiat Sintheeranun (2567) กล่าวว่าสังคมไทยกับความเชื่อ ความศรัทธาในพระเกจิอาจารย์นั้นไม่ได้ลดน้อยลงไปแต่นับวันจะมีความเลื่อมใสมากขึ้นหลวงปู่ศีลา เจ้าอาวาสวัดพระธาตุหมื่นหิน ตำบลคุ้มเก่า อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พระเถรอาจารย์ที่กำลังเป็นกระแสนิยมอันดับต้นๆจากดินแดนที่ราบสูงมีลูกศิษย์ลูกหาเคารพศรัทธาจำนวนมาก หลวงปู่ศีลาเป็นพระที่เปี่ยมด้วยเมตตา วิชาอาคมแกร่งกล้าพร้อมมีญาณหยั่งรู้อารยะจิต หลวงปู่บวชถวายชีวิตเพื่อดำรงพระพุทธศาสนา สั่งสอนอบรมชาวบ้านให้อยู่ในคุณงามความดี หลวงปู่ยังเป็นนักพัฒนาสร้างความเจริญให้กับชุมชน โรงเรียน โรงพยาบาล ช่วยเหลือสังคมตลอดมา ด้วยคุณงามความดีที่หลวงปู่ทุ่มเทให้กับพระศาสนาจนเป็นที่ประจักษ์ของศรัทธาสาธุชน จนทุกวันนี้หลวงปู่เป็นที่เคารพเลื่อมใสของประชาชนทุกชนชั้น ด้านวัตถุมงคลของหลวงปู่ นั้นปรากฏว่าได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ราคาเพิ่มขึ้นทุกรุ่น พระใหม่ที่เพิ่งออกมีคนให้ความสนใจจองหมดภายในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้นท่านจึงได้รับฉายานามว่า “เทพเจ้าแห่งเมืองน้ำดำ”

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความเชื่อจากเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศีลา สิริจันท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่ออธิบายความหมายของเรื่องเล่าว่ามีด้านใด อย่างไรบ้าง อีกทั้งยังสื่อให้เห็นความเชื่อเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศีลา สิริจันท) อันจะทำให้ทราบถึงเหตุผลของความเชื่อเกี่ยวกับหลวงปู่ศีลา สิริจันท ตามที่ได้รับฉายานามว่า “เทพเจ้าแห่งเมืองน้ำดำ” ในการดลบันดาลให้สิ่งต่าง ๆ ที่ร้องขอประสบความสำเร็จ และป้องกันอันตรายหรือสิ่งไม่ดีให้อันตรายหายไปหรือไม่เกิดขึ้น อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับหลวงปู่ศีลา สิริจันท นั้นยังมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ ท่ามกลางเศรษฐกิจที่ตกต่ำในปัจจุบัน แต่จังหวัดกาฬสินธุ์ปรากฏนักท่องเที่ยวสาธุชนไปกราบไหว้สักการะอยู่อย่างเนืองแน่น เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ดังที่ พิราบข่าวกาฬสินธุ์ (2564) รายงานข่าวว่า พลังศรัทธาความเชื่อของหลวงปู่ศีลา สิริจันท ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ นักท่องเที่ยวสายมุ่ทั่วทุกสารทิศเดินทางมาขอพร ทำให้ที่พักโรงแรมในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ถูกจองเต็มในช่วงวันหยุด ทั้งนี้คุณภาพของการวิจัยในเรื่องดังกล่าวยังสามารถศึกษาเชื่อมโยงให้เห็นถึงการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสายมุ่ คำว่า “มุ่” มาจากภาพยนตร์สยองขวัญสัญชาติอินโดนีเซีย ชื่อว่า มูเตลู ศึกษาไสยศาสตร์ (Penangkal Ilmu Teluh) ฉายภาพยนตร์ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1979 เป็นเรื่องราวของหญิงสาว 2 คนที่หลงรักชายคนเดียวกัน โดยมีการท่องเที่ยว มูเตลู มูเตลู คำว่า มูเตลู จึงหมายถึงความเชื่อ เรื่องลี้ลับ ของคลัง ไสยศาสตร์ โหราศาสตร์ ในปัจจุบันมูเตลูเป็นการหลอมรวมความเชื่อเรื่องผี พุทธ พราหมณ์เข้าไว้ด้วยกัน คำว่า สายมุ่ มาจากคำเต็มว่า มูเตลู (ไทยรัฐออนไลน์, 2565)

ดังนั้น คำว่า “การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสายมู” ในที่นี้ จึงมีความหมายว่า การท่องเที่ยวของคนที่มีความเชื่อ ศรัทธา และเคารพนับถือในเรื่องสิ่งลี้ลับ เรื่องเครื่องรางของขลัง ไสยศาสตร์ และโหราศาสตร์จากสายพระเกจิจาอาจารย์ที่มีความโดดเด่นในเรื่องดังกล่าวในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยที่น่าสนใจศึกษาต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจันโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจันโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวงจังหวัดกาฬสินธุ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. การศึกษาเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจันโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของชานนท์ ไชยทองดี (2558) ได้กล่าวถึงเรื่องเล่าไว้ 7 ประการ ดังนี้ 1. เรื่องเล่าสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ 2. เรื่องเล่าวัตถุมงคลศักดิ์สิทธิ์ 3. เรื่องเล่าเทพศักดิ์สิทธิ์ 4. เรื่องเล่าบุคคลศักดิ์สิทธิ์ 5. เรื่องเล่าสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ 6. เรื่องเล่าวิญญานศักดิ์สิทธิ์ และ 7. เรื่องเล่าพืชศักดิ์สิทธิ์
2. การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจันโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของกิ่งแก้ว อรรถากร (2519, อ้างถึงใน นิตยา วรรณกิตร์, 2563) โดยได้นำกรอบแนวคิดมาปรับใช้เพื่อความเหมาะสม ดังนี้ 1. ความเชื่อเรื่องบุคคล 2. ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ 3. ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง 4. ความเชื่อเรื่องภูตผีวิญญาน 5. ความเชื่อเรื่องโชคลาง และ 6. ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์

ขอบเขตของการศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านข้อมูล

1.1 ข้อมูลมุขปาฐะ

รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์พระสงฆ์ ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน และประชาชนที่มาเคารพสักการะหลวงปู่ศุลา สีริจันโท

1.2 ข้อมูลลายลักษณ์

รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา วิจัย บทความ ข้อมูลจากเว็บไซต์ และเอกสาร

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ศึกษาวัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ขอบเขตด้านวิทยากร หรือผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ พระสงฆ์ ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน ประชาชนที่มาเคารพสักการะพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจโน) จำนวน 38 คน

1.4.3.1 พระสงฆ์ จำนวน 3 รูป

1.4.3.2 ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 3 คน

1.4.3.3 ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน

1.4.3.4 ประชาชนที่มาเคารพสักการะหลวงปู่ศุลา สีริจโน จำนวน 30 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขั้นการรวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและกรอบแนวคิดเรื่องเล่าของชานนท์ ไชยทองดี (2558) และกรอบแนวคิดเรื่องความเชื่อ ของกิ่งแก้ว อตถากร (2519, อ้างถึงใน นิตยา วรรณกิตร์, 2563) และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจโน) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

1.2 ลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นหรือตั้งคำถามเพื่อสอบถามข้อมูลจากพระ ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน และประชาชนที่มาเคารพสักการะหลวงปู่ศุลา สีริจโน เพื่อทราบประเด็นที่ผู้ศึกษากำลังศึกษา

1.2.1 เก็บข้อมูลภาคสนามครั้งที่ 1 วันที่ 9 -10 กรกฎาคม 2568

1.2.2 เก็บข้อมูลภาคสนามครั้งที่ 2 วันที่ 9 -10 สิงหาคม 2568

1.2.3 เก็บข้อมูลภาคสนามครั้งที่ 3 วันที่ 6-7 กันยายน 2568

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดไว้ดังต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์เรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจโน) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 วิเคราะห์ความเชื่อเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันท)
วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

2.3 ขั้นตอนการสรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

2.4 ขั้นตอนการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 เรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันท)
วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

บทที่ 4 ความเชื่อเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา
สิริจันท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

บทที่ 5 บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

จังหวัดกาฬสินธุ์มีวัดที่เป็นศูนย์รวมความเชื่อและความศรัทธาที่น่าสนใจหลายวัดด้วยกัน วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีเจ้าอาวาสคือพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันท) เป็นพระที่พุทธศาสนิกชนให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างมากในปัจจุบัน ดังที่ Somkiat Sintheeranun (2567) กล่าวว่าสังคมไทยกับความเชื่อ ความศรัทธาในพระเกจิอาจารย์นั้นไม่ได้ลดน้อยลงไปแต่นับวันจะมีความเลื่อมใสมากขึ้นหลวงปู่ศุลา เจ้าอาวาสวัดพระธาตุหมื่นหิน ตำบลคุ้มเก่า อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พระเถรจารย์ที่กำลังเป็นกระแสนิยมอันดับต้น ๆ จากดินแดนที่ราบสูงมีลูกศิษย์ลูกหาเคารพศรัทธาจำนวนมาก หลวงปู่ศุลาเป็นพระที่เปี่ยมด้วยเมตตา วิชาอาคมแกร่งกล้าพร้อมมีญาณหยั่งรู้วาระจิต หลวงปู่บวชถวายชีวิตเพื่อดำรงพระพุทธศาสนา สั่งสอนอบรมชาวบ้านให้อยู่ในคุณงามความดี หลวงปู่ยังเป็นนักพัฒนาสร้างความเจริญให้กับชุมชน โรงเรียน โรงพยาบาล ช่วยเหลือสังคมตลอดมา ด้วยคุณงามความดีที่หลวงปู่ทุ่มเทให้กับพระศาสนาจนเป็นที่ประจักษ์ของศรัทธาสาธุชน จนทุกวันนี้หลวงปู่เป็นที่เคารพเลื่อมใสของประชาชนทุกชนชั้น ด้านวัตถุมงคลของหลวงปู่ก็นั้นปรากฏว่าได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ราคาขยับขึ้นทุกรุ่น พระใหม่ทีเพิ่งออกคนเข้าคิวจองหมดภายในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้นท่านจึงได้รับฉายานามว่า “เทพเจ้าแห่งเมืองน้ำดำ”

จากการศึกษาความเชื่อจากเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. เรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

ในการวิจัยเรื่องความเชื่อจากเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้พบข้อมูลเรื่องเล่า 5 ประเภท ได้แก่ 1. เรื่องเล่าสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ 2. เรื่องเล่าวัตถุศักดิ์สิทธิ์ 3. เรื่องเล่าบุคคลศักดิ์สิทธิ์ 4. เรื่องเล่าสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ และ 5. เรื่องเล่าพืชศักดิ์สิทธิ์

สามารถสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1.1 เรื่องเล่าสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ พบว่าสถานที่ที่ผู้คนให้ความเลื่อมใสศรัทธามักเกี่ยวข้องกับทางด้านศาสนาส่วนมากจะเป็นสถานที่ต่าง ๆ ที่อยู่ภายในวัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

1.1.1 เรื่องเล่าเกี่ยวกับสถานที่ก่อสร้างวัดพระธาตุหมื่นหิน เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้ในการก่อสร้างวัดพระธาตุหมื่นหินว่าเป็นสถานที่ที่มีความสงบ มีเทพเทวดาอารักษ์เหมาะสมแก่การปฏิบัติธรรม

เรื่องเล่าที่ 1

ในอดีตบริเวณวัดพระธาตุหมื่นหินบริเวณนี้เป็นป่ามีต้นไม้ดงดงมีเชิงหิน หลวงปู่ศุลา สิริจันท ได้นั่งบำเพ็ญเพียรทำสมาธิที่บริเวณนี้ มองเห็นในญาณทิพย์พิเศษของท่านว่าเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นแหล่งรวมความดีงาม มีเทวดาเทพารักษ์คอยดูแลปกป้องรักษา ท่านจึงเลือกที่จะสร้างวัดและให้ชื่อว่า “หมื่นหิน” เพราะบริเวณเชิงเขามีก้อนหินเป็นจำนวนมาก (ณรงค์ รดาเสริฐ, สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอร่องคำ, การสัมภาษณ์, 6 กันยายน 2568)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเรื่องสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ศุลา สิริจันท คือ เรื่องเล่าเกี่ยวกับสถานที่การสร้างวัดพระธาตุหมื่นหิน โดยหลวงปู่ศุลา สิริจันท ได้พบเห็นสถานที่แห่งนี้เป็นครั้งแรก เป็นสถานที่ที่มีความเงียบสงบ เหมาะแก่การสร้างวัดปฏิบัติธรรม หลวงปู่ศุลา สิริจันท จึงได้สร้างวัดขึ้นมา และกล่าวถึงเหตุผลที่ชื่อวัดว่า “วัดพระธาตุหมื่นหิน” เนื่องจากสถานที่แห่งนี้มีก้อนหินเป็นจำนวนมากมาย

1.1.2 เรื่องเล่าเกี่ยวกับศาลาการเปรียญวัดพระธาตุหมื่นหิน เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับศาลาการเปรียญวัดพระธาตุหมื่นหินว่าเป็นสถานที่ที่มีเทพเทวดาอารักษ์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหมาะแก่การเคารพกราบไหว้บูชา

เรื่องเล่าที่ 2

นางสาวชนิกา เรืองนุช เล่าว่าก่อนที่จะประกอบพิธียกเสาศาลาการเปรียญวัดพระธาตุหมื่นหินได้เกิดสุริยุปราคาขึ้น และก่อนมาวัดมีเสียงไปกระซิบถึงที่บ้านว่า “อิเหนาวัดหน้อยลูก” เพราะเมื่อก่อนขับรถผ่านก็เห็นแต่ป้ายวัดเล็กๆ บางเรื่องก็เปิดเผยไม่ได้ ที่นี้มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ธาตุศักดิ์สิทธิ์มีคนเข้ามาถวายหลวงปู่ด้าโลลามะ องค์ที่ 3 ของประเทศธิเบต และหลวงปู่ท่านเป็นองค์อุปถัมภ์พระธาตุพนม (ชนิกา เรืองนุช, การสัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2568)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเรื่องสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ศุลา สิริจนโท คือ เรื่องเล่าเกี่ยวกับสถานที่การสร้างศาลาการเปรียญวัดพระธาตุหมื่นหิน โดยหลวงปู่ศุลา สิริจนโท ที่มีเหตุการณ์เกิดสุริยุปราคาเกิดขึ้น เชื่อว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์อีกสถานที่หนึ่งภายในวัดพระธาตุหมื่นหิน

1.1.3 เรื่องเล่าเกี่ยวกับเจดีย์วัดพระธาตุหมื่นหิน เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับเจดีย์วัดพระธาตุหมื่นหินว่าเป็นสถานที่ที่มีเทพเทวดาอารักษ์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหมาะแก่การเคารพกราบไหว้บูชา

เรื่องเล่าที่ 3

เมื่อก่อนบริเวณวัดเป็นทุ่งนาเหมือนเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีการก่อสร้างพระธาตุเจดีย์ให้คนได้เคารพกราบไหว้ เจดีย์วัดพระธาตุหมื่นหินเป็นศูนย์รวมอารยธรรมล้านนาล้านช้าง ออกแบบมาจากภาคเหนือ ศิลปวัฒนธรรมล้านช้างล้านนา (ชนิกา เรืองนุช, การสัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2568)

1.2 เรื่องเล่าวัตถุมงคลศักดิ์สิทธิ์ เรื่องเล่าเกี่ยวกับวัตถุมงคลศักดิ์สิทธิ์ที่ปรากฏเกี่ยวกับหลวงปู่ศุลา สิริจนโท โดยผู้ที่มาร่วมพิธีกรรมและชาวบ้านเชื่อว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นตัวแทนและเป็นของศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรม โดยวัตถุมงคลศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้เป็นสิ่งที่คอยคุ้มครองและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้กับลูกศิษย์และผู้ที่มีความศรัทธาต่อหลวงปู่ศุลา สิริจนโท ได้แก่ พระเจ้าอนันตยศ วัตถุมงคลและเหรียญหลวงปู่ศุลา สิริจนโท น้ำมันจันตามณี หรือน้ำมันดอกอินทราปทุม มหาจันตามนต์

เรื่องเล่าที่ 4

พระเจ้าอนันตยศ เป็นพระประธาน ณ เจดีย์วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นศิลปะสมัยล้านนาสกุลช่างแพร่และลำปาง หลวงปู่ศุลา สิริจนโท นิยมเห็นว่าชื่อพระ

อนันตยศ พระราชบุตรในยุคนางจามเทวีสร้างไว้ จึงอาราธนาเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำวัดพระธาตุหมื่นหิน มีเรื่องราวปาฏิหาริย์เกี่ยวกับเรื่องการขอหน้าที่การงาน เลื่อนยศตำแหน่ง และอีกชื่อคือ พระฝนแสนห่า เนื่องจากเมื่ออัญเชิญพระพุทธรูปองค์นี้ไปงานหลวงปู่ที่จังหวัดมหาสารคาม ฝนไม่ตกในเขต อำเภอกาบัง แม้จะเป็นกลางฤดูฝนก็ตาม ชาวชาวบ้านแห่ตาย จึงมีการอัญเชิญกลับมา พอถึงเขตอำเภอกาบัง ได้เทลงมา 7 วัน 7 คืนอย่างน่าอัศจรรย์ (หลวงปู่ศุขลิลจินโท, 2565)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเรื่องวัตถุมงคลศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ศุขลิลจินโท คือ พระเจ้าอนันตยศ ซึ่งเป็นพระประธานที่อยู่ภายในเจดีย์วัดพระธาตุหมื่นหิน ที่มีความเชื่อว่าหากผู้ใดร้องขอพรสิ่งใดก็จะประสบความสำเร็จในสิ่งที่ร้องขอ

1.3 เรื่องเล่าบุคคลศักดิ์สิทธิ์ เรื่องบุคคลศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ศุขลิลจินโท คือ เป็นบุคคลผู้มีความเชื่อที่สามารถสร้างอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ สร้างเหตุการณ์ที่มีความพิเศษเหนือธรรมชาติ อันเกิดจากการสั่งสมวิชาความรู้และบุญบารมีด้วยความเพียรพยายามมาเป็นระยะเวลานาน หรืออาจเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับและเคารพนับถือจากชาวบ้านในชุมชน ด้วยความที่หลวงปู่ศุขลิลจินโทเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ และสร้างคุณประโยชน์ให้แก่ชุมชนหรือสังคม จะเห็นได้ว่าเมื่อมีคนมาขอพรให้ช่วยในการรักษาอาการเจ็บไข้ได้ป่วยหาย หรือมีอาการดีขึ้น หรือเมื่อต้องการจะสอบเข้าทำงาน ศึกษาต่อ สิ่งที่ยกขานนั้นจึงสัมฤทธิ์ผลได้ด้วยดี

เรื่องเล่าที่ 5

นางสาวณัชชา นามปักษ์ เป็นพยาบาลที่โรงพยาบาลลพบุรีได้เล่าว่าได้ล้มป่วยหนักด้วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน โดยแพทย์ระบุว่าโอกาสรอดมีเพียง 50-50 เท่านั้น กระทั่งในปี พ.ศ. 2566 นางสาวณัชชาได้มีโอกาสมาพบหลวงปู่ศุข และได้ตั้งจิตอธิษฐานขอพรเรื่องสุขภาพรวมถึงขอให้การผ่าตัดที่กำลังจะเกิดขึ้น ขอให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จากวันนั้นอาการของนางสาวณัชชาก็มีอาการดีขึ้นเรื่อยๆ และแพทย์แจ้งว่าอาการมีแนวโน้มในทางที่ดีขึ้น และเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2568 ที่ผ่านมานางสาวณัชชาได้มีโอกาสนำกำไลมงคลมาขอให้หลวงปู่เมตตาปลุกเสกให้ ซึ่งนางสาวณัชชาเล่าว่ามีผลต่อชีวิตของแฟนที่แต่เดิมมีภาวะตาบอดสี และเคยสอบเข้ารับราชการตำรวจไม่ผ่านในครั้งแรก แต่หลังจากมาพบหลวงปู่ศุขในการสอบครั้งที่สองปรากฏว่าสามารถสอบผ่านได้สำเร็จต่อมาแฟนของนางสาวณัชชาเริ่มมีความเชื่อและศรัทธาหลวงปู่ศุขลิลจินโท มากขึ้น (ณัชชา นามปักษ์, พยาบาลโรงพยาบาลลพบุรี, การสัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2568)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเรื่องบุคคลศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ศุลา สิริจันโท คือเป็นบุคคลผู้มีความเชื่อว่าสามารถสร้างอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ สร้างเหตุการณ์ที่มีความพิเศษเหนือธรรมชาติ อันเกิดจากการสั่งสมวิชาความรู้และบุญบารมีด้วยความเพียรพยายามมาเป็นระยะเวลายาวนาน หรืออาจเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับและเคารพนับถือจากชาวบ้านในชุมชน ด้วยความที่หลวงปู่ศุลา สิริจันโทเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ และสร้างคุณประโยชน์ให้แก่ชุมชนหรือสังคม จะเห็นได้ว่าเมื่อมีคนมาขอพรให้ช่วยในการรักษาอาการเจ็บไข้ได้ป่วยหาย หรือมีอาการดีขึ้น หรือเมื่อต้องการจะสอบเข้าทำงาน ศึกษาต่อ สิ่งที่ยื่นขอนั้นจึงสัมฤทธิ์ผลได้ด้วยดี

1.4 เรื่องเล่าสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ พบว่าเรื่องเล่าเกี่ยวกับสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่ปรากฏ ได้แก่ พญานาคองค์ดำ ครุฑสีแดง จะเห็นได้ว่าเรื่องสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ศุลา สิริจันโท คือพญานาคองค์ดำ ที่เชื่อถือกันว่ามีพลังศักดิ์สิทธิ์หากผู้ใดได้มากราบไหว้ขอพรแล้วจะประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะผู้ที่มากราบไหว้ขอพรในเรื่องสุขภาพร่างกาย

เรื่องเล่าที่ 6

นายณรงค์ ยะพลหา เล่าว่าตนมีความเชื่อเรื่องการมากราบขอพรจากองค์พญานาคองค์ดำในเรื่องสุขภาพร่างกาย หลังจากที่มากราบไหว้ขอพรแล้วนายณรงค์มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงมากขึ้น อาการเจ็บไข้ได้ป่วยต่างๆ ก็ทุเลาลง ร่างกายมีความแข็งแรงขึ้นกว่าที่เคยเป็น เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้นายณรงค์เกิดความเชื่อและศรัทธาในบารมีขององค์พญานาคองค์ดำ โดยเฉพาะในเรื่องการบำบัดเยียวยาทางกายและใจ (ณรงค์ ยะพลหา, การสัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2568)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเรื่องสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ศุลา สิริจันโท คือพญานาคองค์ดำ ที่เชื่อถือกันว่ามีพลังศักดิ์สิทธิ์หากผู้ใดได้มากราบไหว้ขอพรแล้วจะประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะผู้ที่มากราบไหว้ขอพรในเรื่องสุขภาพร่างกาย

เรื่องเล่าที่ 7

นางสาวชนิกา เรืองนุช เล่าว่ามีเสียงกระซิบให้ตนเข้าไปกราบไหว้ครุฑสีแดงที่วัดพระธาตุหมื่นหิน นางสาวชนิกาจึงไปถามผู้ดูแลภายในวัดว่ามีครุฑสีแดงไหม และอยู่ที่ไหน ผู้ดูแลภายในวัดกล่าวตอบนางสาวชนิกาวามีครุฑสีแดงอยู่ที่กุฏิหลวงปู่ศุลา สิริจันโท หลังเก่า (ชนิกา เรืองนุช, การสัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2568)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเรื่องสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ศุลา สิริจันโท คือพญาครุฑองค์แดง ที่มีผู้กล่าวว่ามีเสียงกระซิบปริศนาให้เข้าไปกราบไหว้ภายในกุฏิหลังเก่าของหลวงปู่ศุลา สิริจันโท

1.5 เรื่องเล่าพืชศักดิ์สิทธิ์ พบว่าเรื่องเล่าเกี่ยวกับพืชศักดิ์สิทธิ์ที่ปรากฏ ได้แก่ ต้นโพธิ์ที่นำมาจากต้นพระศรีมหาโพธิ์ ประเทศอินเดีย และไม้ตะเคียน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าหลวงปู่ศุลา สิริจันโท มีนิมิตเห็นว่ามีต้นตะเคียนขนาดใหญ่ฝังอยู่ใต้พื้นดิน บริเวณที่กำลังจะก่อสร้างวัดพระธาตุหมื่นหิน จึงถือว่าเป็นต้นไม้ที่มีความศักดิ์สิทธิ์และนำความศักดิ์สิทธิ์มาให้แก่ทางวัดเพิ่มมากขึ้น

เรื่องเล่าที่ 8

วันที่ 24 กันยายน 2564 ชมรมสุ่มโพธิญาณเดินทางมากราบหลวงปู่ศุลา สิริจันโท ณ สวนสงฆ์แปะ ธรรมสังฆวัดโพธิ์ศรีสะอาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้นำต้นพระศรีมหาโพธิ์ หินหัวใจแม่ธรณีและพระบรมสารีริกธาตุ ถวายแด่องค์หลวงปู่ศุลา สิริจันโท จึงมีดำริให้นำต้นพระศรีมหาโพธิ์ หินหัวใจแม่ธรณีและพระบรมสารีริกธาตุ ไปไว้ที่วัดพระธาตุหมื่นหิน อีกทั้งนำต้นพระศรีมหาโพธิ์ ไปปลูกบริเวณหน้าศาลาพงษ์ศิริอนุสรณ์หรือทางทิศใต้ของพระธาตุหมื่นหินวัชรธรรมโสภณ (วัดพระธาตุหมื่นหิน, 2568)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเรื่องพืชศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ศุลา สิริจันโท คือ ต้นโพธิ์ ที่มีกลุ่มชมรมสุ่มโพธิญาณถวายให้แด่หลวงปู่ศุลา สิริจันโท

2. ความเชื่อเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ในการวิจัยเรื่องความเชื่อจากเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่ามี ความเชื่อเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 6 ประเภท ดังต่อไปนี้ 1. ความเชื่อเรื่องบุคคล 2. ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ 3. ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง 4. ความเชื่อเรื่องสุขภาพและสวัสดิภาพ 5. ความเชื่อเรื่องโชคลาง และ 6. ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์

สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

2.1 ความเชื่อเรื่องบุคคล จะเห็นได้ว่ามีเหตุการณ์ทุพภิกขภัย หรือภัยที่เกิดจากการขาดแคลนอาหาร ข้าวยากหามาแก่ง เกิดขึ้นในช่วงที่หลวงปู่ศุลา สิริจันโทเกิด ทำให้ครอบครัวของหลวงปู่ศุลา สิริจันโท ต้องอพยพจากอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ไปอยู่ที่อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ไม่ค่อยเกิดขึ้นบ่อยครั้งนัก

ความเชื่อเรื่องที่ 1

พระราชวัชรธรรมโสภณ เกิดเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2488 นามเดิมว่า ศิลา นิลจันทร์ (บิน) บิดานามว่า แก่น นิลจันทร์ และมารดานามว่า น้อย นิลจันทร์ เกิดที่บ้านเปิด ตำบลเปิด อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ในช่วงนั้น ครอบครัวอพยพจากภาวะทุพภิกขภัยมาพำนักที่บ้านส้อง ตำบลธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ จากนั้น ในปี พ.ศ. 2494 เมื่ออายุได้ 6 ปี ได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่อาศัย ณ บ้านเกิดของมารดา ที่บ้านธาตุประทับ (ในปัจจุบัน คือ บ้านยางกระธาตุ) อำเภอเขียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด (วิกิพีเดีย, 2568)

ความเชื่อเรื่องที่ 2

นางสุภาพ ไทยสงค์ เล่าว่าตนเคยได้ยินมาว่าหลวงปู่ศิลา สิริจันท เป็นลูกพญานาคที่อยู่พระธาตุหล้าหนอง พระธาตุกลางแม่น้ำโขง จังหวัดหนองคาย (สุภาพ ไทยสงค์, การสัมภาษณ์, 7 กันยายน 2568)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการกล่าวถึงเหตุการณ์ทุพภิกขภัย หรือภัยที่เกิดจากการขาดแคลนอาหาร ข้าวยากหมากแพง เกิดขึ้นในช่วงที่หลวงปู่ศิลา สิริจันทเกิด ทำให้ครอบครัวของหลวงปู่ศิลา สิริจันท ต้องอพยพจากอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ไปอยู่ที่อำเภอเขียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ไม่ค่อยเกิดขึ้นบ่อยครั้งนัก

ส่วนอีกความเชื่อที่เกี่ยวกับหลวงปู่ศิลา สิริจันท คือ เชื่อว่าหลวงปู่ศิลา สิริจันท ในอดีตชาติเคยเป็นลูกพญานาคที่อยู่พระธาตุหล้าหนอง พระธาตุกลางแม่น้ำโขง จังหวัดหนองคาย ล้วนแล้วแต่เป็นความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลศักดิ์สิทธิ์ ทำให้หลวงปู่ศิลา สิริจันท เป็นบุคคลที่มีชาติกำเนิดพิเศษแตกต่างจากบุคคลทั่วไป ทำให้เกิดความศรัทธา นำเคารพเลื่อมใส ศรัทธา ก่อปรกับจริยวัตรปฏิบัติอันดีงามจึงทำให้ประชาชนทั่วทุกสารทิศทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศต่างพากันเคารพกราบไหว้ ร้องขอให้หลวงปู่ศิลา สิริจันท ช่วยเหลือสิ่งใดก็มักสำเร็จลุล่วงสมดังใจประสงค์ไปได้ด้วยดี

2.2 ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ภายในวัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่

2.2.1 รูปปั้นพระพรหม มีความเชื่อว่าพระพรหมคือเทพที่มีความศักดิ์สิทธิ์ในการสร้างมนุษย์ในโลก หากมนุษย์ในโลกนี้เดือดร้อนข้องใจมีปัญหาใด ๆ พระพรหมก็จะบันดาลให้หายไป และสำเร็จลุล่วงตามที่มนุษย์ร้องขอ

ความเชื่อเรื่องที่ 3

เจ้าของยาตมหงส์ไทยได้มาร่วมบุญเป็น 1 ในเศรษฐีที่มาสร้างรูปปั้นพระพรหมสูง 2 เมตร ประดิษฐานที่วัดสวนธรรมปิติ เจ้าของยาตมหงส์ไทย เป็นเจ้าของธุรกิจที่มีธรรมะ และมีจิตใจงดงามมาก (โปรดิวเซอร์ยัง, 2568)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการกล่าวถึงพระพรหม ซึ่งเป็นรูปปั้นที่ประดิษฐานอยู่ที่วัดสวนธรรมปิติ ซึ่งเป็นวัดของหลวงปู่ศุลา สิริจันทโร ไ้วว่าเจ้าของธุรกิจยาตมยี่ห้อหงส์ไทย ในอดีตเคยมีหนี้สินและเดินขายยาตมตามตลาดมาก่อน ต่อมาประสบความสำเร็จในการจำหน่ายยาตมยี่ห้อหงส์ไทยเป็นอย่างมาก จึงได้สร้างรูปปั้นพระพรหม เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้เคารพกราบไหว้ และมีความเชื่อว่าพระพรหมคือเทพที่มีความศักดิ์สิทธิ์ในการสร้างมนุษย์ในโลก หากมนุษย์ในโลกนี้เดือดร้อนข้องใจมีปัญหาใดๆ พระพรหมก็จะบันดาลให้หายไป และสำเร็จจุลวงตามที่มนุษย์ร้องขอ

2.2.2 พระนางจามเทวี มีความเชื่อในการขอพรเรื่องเนื้อคู่ การเรียน การสอบ

ความเชื่อเรื่องที่ 4

ความเชื่อว่าคนโสดมากราบไหว้ขอพรพระนางจามเทวีจะได้คู่แท้ ส่วนคนมีคู่ครองอยู่แล้วจะบันดาลให้รักนั้นยั่งยืน นอกจากนั้นยังสามารถขอพรในเรื่องการเรียน การสอบ การแข่งขัน และสิ่งที่ต้องการตามปรารถนา และการขอพรจะไหว้ด้วยดอกไม้ที่สวยงาม และการรำแก้บน (แตงโมศิษย์หลวงปู่เจ้าคุณศุลา, 2568)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการกล่าวถึงพระนางจามเทวีไว้ว่าเป็นผู้มีบุญบารมี สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่วัดพระธาตุหมื่นหินไว้ว่า หากผู้ใดต้องการขอพรในเรื่องความรักกล่าวคือ ถ้าเป็นคนโสด หากมากราบขอพรก็จะได้พบเนื้อคู่ หากเป็นคนมีคู่ครองอยู่แล้วก็จะทำให้ความรักยั่งยืนยาวนานมั่นคง

นอกจากนี้ยังมีความเชื่อในเรื่องการขอพรในเรื่องหน้าที่การงาน การเรียน การสอบเข้าแข่งขันต่างๆ หากต้องการความสำเร็จก็สามารถมากราบขอพรพระนางจามเทวีได้และก็จะสัมฤทธิ์ผลสำเร็จสมดังสมประสงค์ทุกประการ แต่ถ้าหากประสบผลสำเร็จแล้วให้นำดอกไม้มาถวายและรำแก้บนถวายพระนางจามเทวี

2.2.3 ท้าวเวสสุวรรณ มีความเชื่อในเรื่องขอพรในเรื่องการเรียน การสอบ การแข่งขัน และสิ่งที่ต้องการตามปรารถนา

ความเชื่อเรื่องที่ 5

พระครูปลัดพัฒนศิษฐ์ สิริปัญโญ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระธาตุหมื่นหิน จังหวัดกาฬสินธุ์ กล่าวว่า ท้าวเวสสุวรรณ ที่วัดนี้มีอายุราว 50 ปี มีลูกศิษย์นำมาถวายให้ หลวงปู่ศุลา สำหรับองค์ท้าวเวสสุวรรณมีสีดำทอง หล่อด้วยโลหะ หลวงปู่ตั้งชื่อให้ว่า "ปู่เวสองค์ดำ" ชาวบ้านที่มากราบไหว้หลายคนเดินทางกลับมาเพื่อแก้บน เมื่อถวายเสร็จแจกจ่ายชาวบ้านทั้งหมดเป็นมหาทาน ซึ่งคนที่มาขอส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการงาน โชคลาภ ค้าขาย เจรจาดิตต่อซื้อขาย (ไทยรัฐออนไลน์, 2567)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการกล่าวถึงท้าวเวสสุวรรณองค์ดำในด้านมีความศักดิ์สิทธิ์กราบไหว้ขอพรสิ่งใด ผู้ขอพรมักสมฤทธิ์ผลสมประสงค์ดังที่ต้องการ สิ่งของเครื่องเซ่นไหว้ในท้าวเวสสุวรรณองค์ดำ ได้แก่ หัวหมู ไก่ต้ม ไข่ไก่ เมื่อถวายเสร็จแจกจ่ายชาวบ้านทั้งหมดเป็นมหาทาน ซึ่งคนที่มาขอส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการงาน โชคลาภ ค้าขาย เจรจาดิตต่อซื้อขาย ตอนนี้มีคนเดินทางมาแก้บนท้าวเวสสุวรรณเกือบทุกวัน

2.2.4 พญาครุฑ มีความเชื่อในเรื่องขอพรในเรื่องการเรียน การสอบ การแข่งขัน โชคลาภ และสิ่งที่ต้องการตามปรารถนา

ความเชื่อเรื่องที่ 6

นางสาวชนิกา เรืองนุช เล่าว่ามีเสียงกระซิบปรีศนามาที่ตนเองว่าให้เข้าไปหาครุฑสีแดงที่วัดพระธาตุหมื่นหิน ตนจึงไปถามผู้ดูแลว่าที่ไหนมีครุฑสีแดง ผู้ดูแลวัดจึงบอกแก่นางสาวชนิกาว่า ครุฑสีแดงมีอยู่ที่กุฏิหลวงปู่หลังเก่า นางสาวชนิกา ขอพรเรื่องโชคลาภก็สำเร็จสมดังปรารถนา (ชนิกา เรืองนุช, การสัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2568)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการกล่าวถึงพญาครุฑว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สร้างโดยช่างที่มาจากวัดทางภาคเหนือ และมีการกล่าวถึงเสียงกระซิบปรีศนาให้มากราบไหว้พญาครุฑที่กุฏิหลังเก่าของหลวงปู่ศุลา สิริจันท ที่เชื่อว่าเป็นเสียงของพญาครุฑ

2.2.5 พญานาคองค์ดำ มีความเชื่อในเรื่องหน้าที่การงานและการเงิน และก็ได้ประสบผลสำเร็จสมความตั้งใจ สำหรับผู้ที่ได้รับพรตามคำขอแล้ว หากจะมาแก้บน มักนิยมถวาย ได้แก่ น้ำแดง ไข่ หัวหมู และดอกไม้ โดยเฉพาะดอกดาวเรือง ซึ่งเป็นดอกไม้ที่มีความหมายเป็นสิริมงคล

ความเชื่อเรื่องที่ 7

นางแดง บรรณาลัย เล่าว่า ในส่วนของพญานาคองค์ดำ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณหน้าวัดพระธาตุหมื่นหิน ประชาชนมักมากราบไหว้และขอพรด้วยเช่นกัน เช่นเดียวกับคุณแม่แดงที่เคยขอในเรื่องหน้าที่การงานและการเงิน และก็ได้รับผลสำเร็จสมความตั้งใจ สำหรับผู้ที่ได้รับพรตามคำขอแล้ว หากจะมาแก้บน มักนิยมใช้ของถวายที่เป็นธรรมชาติ ได้แก่ น้ำแดง ไข่ หัวหมูและดอกไม้ไหว้ โดยเฉพาะดอกดาวเรือง ซึ่งเป็นดอกไม้ที่มีความหมายมงคล (แดง บรรณาลัย, การสัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2568)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการกล่าวถึงพญานาคองค์ดำว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ภายในวัดพระธาตุหมื่นหิน หากใครมีเรื่องเดือดร้อนคับข้องใจ หรือต้องการขอพรในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สมปรารถนา ก็จะกราบขอพรพญานาคองค์ดำ หากสำเร็จผลดังที่ต้องการก็จะถวายด้วยน้ำแดง ไข่ หัวหมูและดอกดาวเรือง

2.3 ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง มีความเชื่อในเหรียญหลวงปู่ศุลา สิริจินโท เหรียญของหลวงปู่ศุลา สิริจินโท จะมีไว้ให้บูชาภายในวัดพระธาตุหมื่นหิน และวัดสวนธรรมปิติ (ธรรมอุทยานหลวงปู่ศุลา สิริจินโท) สร้างขึ้นเพื่อสงเคราะห์ชาวบ้านเพื่อให้บรรเทาทุกข์ ให้สมหวังในสิ่งที่ปรารถนา แคล้วคลาดปลอดภัยในการเดินทางและป้องกันภัยอันตรายจากภูต ผี ปีศาจ เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจส่งต่อคนรุ่นหลังให้ระลึกถึงคุณงามความดี

ความเชื่อเรื่องที่ 8

นางณิรัฐธมา เชื้อกู่ณะ ให้สัมภาษณ์ว่านางณิรัฐธมาเริ่มมีความศรัทธาอย่างจริงจังในองค์หลวงปู่ศุลา หลังจากที่เคยตั้งจิตอธิษฐานขอพรในเรื่องการงานและการเงิน ซึ่งต่อมาก็พบว่าชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี การเงินมีความคล่องตัวมากขึ้น ส่วนการงานก็ราบรื่น ไม่มีปัญหาอุปสรรค นางณิรัฐธมาจึงเกิดความศรัทธาอย่างมาก และได้นำเครื่องรางของขลังติดตัวไว้เสมอ ซึ่งเป็นสร้อยคำหลวงปู่ศุลาได้ปลุกเสกไว้ ภายในบรรจุเศษจีวรของหลวงปู่ ถือเป็นสิ่งที่นางณิรัฐธมาเคารพบูชาเป็นอย่างยิ่ง (ณิรัฐธมา เชื้อกู่ณะ, การสัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2568)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเกี่ยวกับการห้อยเหรียญหลวงปู่ศุลา สิริจินโท ในการขอพรเรื่องการงานและการเงิน ซึ่งต่อมาก็พบว่าชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี การเงินมีความคล่องตัวมากขึ้น ไม่ติดขัดเหมือนเมื่อก่อน ส่วนการงานก็ราบรื่นดียิ่งขึ้น ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธามากยิ่งขึ้น

2.4 ความเชื่อเรื่องสุขภาพและสวัสดิภาพ มีความเชื่อในเรื่องสุขภาพและสวัสดิภาพ เป็นการเคารพนับถือและความเชื่อที่ผู้มาพึ่งพิงกับหลวงปู่ศุลา สิริจนโท ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของประชาชน ที่เข้ามารักษาและเชื่อว่ารักษาได้จริง

ความเชื่อเรื่องที่ 9

นางสาวณัฐชา นามปักษ์ เป็นพยาบาลอยู่ที่โรงพยาบาลลพบุรี เล่าว่าเริ่มจากเหตุการณ์เมื่อปี พ.ศ. 2555 นางสาวณัฐชาล้มป่วยหนักจากอาการกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน โดยแพทย์ระบุโอกาสรอดมีเพียง 50-50 จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2566 นางสาวณัฐชาได้มีโอกาสมาพบหลวงปู่ศุลา สิริจนโท และได้ตั้งจิตอธิษฐานขอพรเรื่องสุขภาพ รวมถึงขอให้การผ่าตัดที่กำลังจะเกิดขึ้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จากวันนั้นอาการเจ็บป่วยและสุขภาพโดยรวมของนางสาวณัฐชาก็ดีขึ้นโดยลำดับ แพทย์ได้แจ้งอาการว่ามีแนวโน้มที่ดีขึ้น (ณัชชา นามปักษ์, พยาบาลโรงพยาบาลลพบุรี, การสัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2568)

จากตัวอย่างข้างต้น สะท้อนให้เห็นในเรื่องสุขภาพและสวัสดิภาพ เป็นการเคารพนับถือและความเชื่อที่ผู้มาพึ่งพิงกับหลวงปู่ศุลา สิริจนโท ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของประชาชน ที่เข้ามารักษาและเชื่อว่ารักษาได้จริง

2.5 ความเชื่อเรื่องโชคลาง จากข้อมูลที่ศึกษา พบดังต่อไปนี้

ความเชื่อเรื่องโชคลางในการอาบน้ำมนต์หลวงปู่ศุลา เสริมสิริมงคล

ความเชื่อเรื่องที่ 10

เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2568 เวลา 14.00 น. พระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจนโท) เป็นประธานฝ่ายสงฆ์อธิษฐานน้ำมนต์จินตามณี ณ วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ จากนั้นเวลา 22.00 น. สาธุชนจำนวนมาก เข้าร่วมพิธีอาบน้ำมนต์ ซึ่งเป็นฤกษ์มหามงคลจันทรคราสในคืนพระจันทร์สีแดงอิฐ เพื่อเสริมสิริมงคล (Ch7HD News, 2568)

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่า มีการสะท้อนให้เห็นความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาง ในด้านฤกษ์ยามต่าง ๆ กล่าวคือ พิธีอาบน้ำมนต์จินตามณี ณ วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้กำหนดไว้ว่าเวลา 22.00 น. คือ เวลาดีงามเป็นฤกษ์มหามงคลจันทรคราสในคืนพระจันทร์สีแดงอิฐ เหมาะแก่การทำพิธีอาบน้ำมนต์ เพื่อเพิ่มความศักดิ์สิทธิ์ให้ผู้เข้าร่วมพิธีอาบน้ำมนต์ด้วยกันทุกคน

2.6 ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่า

ความเชื่อเรื่องที่ 11

พิธีอาบน้ำมนต์ประจำเดือนกันยายน 2568 หรือที่เรียกว่า “พิธีอาบน้ำมนต์จินตามณี” (หุงน้ำมนต์อินทราปทุม มหาจินตามนต์) จัดขึ้นในวันอาทิตย์ ที่ 7 กันยายน 2568 ณ วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ นั้นมีลำดับขั้นตอนเวลาในการทำพิธีกรรม คือ พิธีอาบน้ำมนต์จินตามณี ณ วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้กำหนดไว้ว่าเวลา 22.00 น. คือ เวลาตั้งงามเป็นฤกษ์มหามงคลจันทรคราสในคืนพระจันทร์เสี้ยวอสิริ เหมาะแก่การทำพิธีอาบน้ำมนต์ เพื่อเพิ่มความศักดิ์สิทธิ์ให้ผู้เข้าร่วมพิธีอาบน้ำมนต์ด้วยกันทุกคน โดยมีพระครูสังฆรักษ์อุบลอัครมโม พระครูวุฒิปัญญาวิศิษฐ์ พระครูปลัดวชิรโสภณญาณ พระครูปลัดธรรมกิตติปัญญาวิโร พระมหาธรรมญาณ กิตติโร ทำพิธีอธิษฐานโอสถวาสนาจินตามณีและนารายชื่อในช่วงพิธีกลางวันสวดเสริมชะตายามราตรีแห่งจันทรคราส ในเวลา 22.00 -24.00 น. (วัดพระธาตุหมื่นหิน หลวงปู่ศุลา สิริจันทโร, 2568)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันทโร) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันทโร) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีดังต่อไปนี้ 1. เรื่องเล่าสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ 2. เรื่องเล่าวัตถุมงคลศักดิ์สิทธิ์ 3. เรื่องเล่าบุคคลศักดิ์สิทธิ์ 4. เรื่องเล่าสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ และ 5. เรื่องเล่าพืชศักดิ์สิทธิ์ เป็นการกล่าวถึงความเชื่อเกี่ยวกับหลวงปู่ศุลา สิริจันทโร วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ความเชื่อเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันทโร) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีดังต่อไปนี้ 1. ความเชื่อเรื่องบุคคล 2. ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ 3. ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง 4. ความเชื่อเรื่องสุขภาพและสวัสดิภาพ 5. ความเชื่อเรื่องโชคลาง และ 6. ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความเชื่อจากเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจนโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องเล่าและความเชื่อเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจนโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจนโท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่ามีเรื่องเล่า 5 ประเภท ได้แก่ 1. เรื่องเล่าสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ 2. เรื่องเล่าวัตถุมงคลศักดิ์สิทธิ์ 3. เรื่องเล่าบุคคลศักดิ์สิทธิ์ 4. เรื่องเล่าสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ และ 5. เรื่องเล่าพืชศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ผู้วิจัยพบข้อมูลมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของชานนท์ ไชยทองดี (2558) ศึกษาเรื่องนิทาน ตำนาน เรื่องเล่า : อัตลักษณ์และความหมายทางวัฒนธรรมใน **จังหวัดศรีสะเกษ** ผลการศึกษาพบว่า มีเรื่องเล่าไว้ 7 ประการ ดังนี้ 1. เรื่องเล่าสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ 2. เรื่องเล่าวัตถุมงคลศักดิ์สิทธิ์ 3. เรื่องเล่าเทพศักดิ์สิทธิ์ 4. เรื่องเล่าบุคคลศักดิ์สิทธิ์ 5. เรื่องเล่าสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ 6. เรื่องเล่าวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ และ 7. เรื่องเล่าพืชศักดิ์สิทธิ์ และสอดคล้องกับสายป่าน บุริวรรณชนะ (2555) ศึกษาเรื่อง **อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์กับการสร้างเรื่องเล่าศักดิ์สิทธิ์ : ขนบนิยมและพลวัตในประวัติพระเกจิอาจารย์ในสังคมไทยภาคกลาง** เป็นการศึกษาเหตุการณ์สำคัญในเรื่องเล่าเกี่ยวกับชีวิตพระเกจิอาจารย์ของไทย รวมถึงขั้นตอนความเป็นวีรบุรุษทางศาสนา มักเป็นไปตามขนบนิยมที่พบในเรื่องเล่าเกี่ยวกับชีวิตพระเกจิอาจารย์ของไทย รวมถึงขั้นตอนความเป็นวีรบุรุษทางศาสนา มักเป็นไปตามขนบนิยมที่พบในเรื่องเล่าของศาสนบุคคลในคัมภีร์พุทธศาสนา ที่ว่ามีเหตุการณ์ย่อยและขั้นตอนบางขั้นตอนที่แตกต่างกันอันนับว่าเป็นลักษณะอันเป็นพลวัตในเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระเกจิอาจารย์ของไทยลักษณะของอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ที่พบในชีวิตประวัติพระเกจิอาจารย์ของไทย มีทั้งที่เป็นไปตามขนบนิยมทางพระพุทธศาสนาและที่เป็นพลวัตด้วยอิทธิพลของสังคมวัฒนธรรมไทยอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์จากขนบนิยมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ 1) การมีตาทิพย์ หูทิพย์ 2) ปฏิสัมพันธ์กับอมนุษย์ 3) ความสามารถในการหยั่งรู้เหตุการณ์ในอดีต 4) ความสามารถในการระลึกชาติ 5) ความสามารถในการหยั่งรู้เหตุการณ์ปัจจุบันด้วยญาณ 6) ความสามารถในการหยั่งรู้เหตุการณ์ในอนาคต 7) ความสามารถในการหยั่งรู้วาระจิตของผู้อื่น 8) การสำแดงฤทธิ์ด้วยวิธีต่าง ๆ 9) การบรรลุธรรมและญาณสมบัติ 10) การปรากฏลักษณะของผู้มีบุญ 11) ความสามารถสั่งสอนธรรมได้เป็นอัศจรรย์ 12) ความสามารถในการทำสัตว์ให้เชื่อหรือสื่อสารกับสัตว์ด้วยอำนาจเมตตา 13) การบรรเทาโรคร้ายไข้เจ็บด้วยอำนาจการกำหนดจิต และ 14) เหตุมหัศจรรย์ในช่วงมรณภาพและการจัดการสรีรสังขาร

จากการวิจัยเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจโน) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับ เรื่องอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์กับการสร้างเรื่องเล่าศักดิ์สิทธิ์ : ขนบนิยมและพลวัตในประวัติพระเกจิอาจารย์ในสังคมไทยภาคกลาง ในประเด็นเรื่อง เรื่องเล่าบุคคลศักดิ์สิทธิ์ เกี่ยวกับพระเกจิอาจารย์ของไทยลักษณะของอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ ที่มีความพิเศษ เช่น การมีตาทิพย์ หูทิพย์ ความสามารถในการหยั่งรู้เหตุการณ์ในอดีต ความสามารถในการระลึกชาติ ความสามารถในการหยั่งรู้เหตุการณ์ปัจจุบันด้วยญาณ ความสามารถในการหยั่งรู้เหตุการณ์ในอนาคต ความสามารถในการหยั่งรู้วาระจิตของผู้อื่น การสำแดงฤทธิ์ด้วยวิธีต่าง ๆ การด้วยอำนาจการกำหนดจิต หากแต่ในงานวิจัยนี้มีความแตกต่างหรือข้อค้นพบใหม่จากงานวิจัยดังกล่าวคือ 1.เรื่องเล่าสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ 2. เรื่องเล่าวัตถุศักดิ์สิทธิ์ 3. เรื่องเล่าสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ และ 4. เรื่องเล่าพืชศักดิ์สิทธิ์

จากการศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สีริจโน) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่ามีความเชื่อ 6 ประเภท ดังต่อไปนี้ 1. ความเชื่อเรื่องบุคคล 2. ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ 3. ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง 4. ความเชื่อเรื่องสุขภาพและสวัสดิภาพ 5. ความเชื่อเรื่องโชคลาง และ 6. ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ ทำให้ผู้วิจัยพบข้อมูลมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทัศน์ ประทุมแก้ว และคณะ (2563) ศึกษาเรื่องคติความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมบูชาศาลปูตาของชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ ผู้ศึกษาได้เสนอแนวคิดเรื่องคติความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมการบูชาปูตาของชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ จะเห็นได้ว่าชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ มีคติความเชื่อในการดำเนินชีวิตที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ คือ 1. มีความเชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติ 2. มีความเชื่อที่สืบทอดมาจนกลายเป็นประเพณี 3. มีความเชื่อในเรื่องวิญญาณบรรพบุรุษ และ 4. มีความเชื่อในเทพเจ้า การบูชากราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน เข้าใจว่ามีอำนาจบางอย่างคุ้มครองอยู่ ความเชื่อจึงเกิดจากสภาวะที่บุคคลให้ความมั่นใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามสิ่งที่มองเห็นและสิ่งที่มองไม่เห็น ซึ่งเป็นอำนาจลึกลับที่มีผลทำให้มนุษย์ได้รับผลกระทบปัจจุบันจึงมีพิธีกรรมต่าง ๆ

อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของเปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องความเชื่อเรื่องสัตว์ในพิธีกรรมพื้นบ้าน จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า สัตว์ที่นำมาเป็นเครื่องประกอบพิธีกรรมพื้นบ้านในจังหวัดพะเยามี 2 ลักษณะคือ สัตว์ตัวจริงและสัตว์ที่เป็นภาพแทน โดยสัตว์ดังกล่าวจะมีหน้าที่ 2 ประการคือ เป็นเครื่องบูชาสิ่งที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ และเป็นตัวแสดงประกอบเรื่องราวในพิธีกรรม ซึ่งสาเหตุที่นำสัตว์ดังกล่าวมาเป็นเครื่องประกอบพิธีนั้นล้วนเป็นระบบความคิดและความเชื่อของกลุ่มคนที่เป็นเจ้าของ พิธีกรรมที่มีต่อสัตว์ชนิดต่าง ๆ

ได้แก่ 1. สัตว์ที่นำมาเป็นเครื่องประกอบพิธี ล้วนเป็นสัตว์ที่ชาวบ้านเลี้ยงไว้เพื่อการบริโภคและใช้ในกิจกรรมของครอบครัว 2. การบูชาสิ่งที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติด้วยสัตว์ที่พิธีกรรมกำหนดเป็นวิธีปฏิบัติที่บรรพบุรุษได้กระทำมาแล้วและต่างได้รับผลตามที่มุ่งหวัง 3. สิ่งที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติสถิตอยู่ในอีกโลกหนึ่งที่มีลักษณะเป็นโลกที่คู่ขนานและมีสภาพแวดล้อมคล้ายกับโลกมนุษย์ อาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารประเภทเนื้อสัตว์ที่สิ่งที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติบริโภคจึงไม่แตกต่างจากอาหารของมนุษย์ 4. การบูชาสิ่งที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติด้วยสัตว์ที่มีภูมิหลังที่ดี มีสัญญาณความหมายหรือมีคุณสมบัติที่ทำให้ผู้บูชาได้รับผลตอบแทนที่ดีและสมหวังในสิ่งที่ปรารถนา 5. สัตว์บางชนิดที่เป็นเครื่องประกอบพิธีทำหน้าที่เสมือนองค์ประกอบของเนื้อหาพิธีกรรมที่ช่วยให้ผู้เข้าร่วมพิธีเข้าใจเนื้อหาของพิธีกรรมได้ดียิ่งขึ้นกับทั้งสะท้อนสัญญาณบางประการที่พิธีกรรมนั้นต้องการจะสื่อให้ทราบ

สอดคล้องกับผลการวิจัยของทิพวัลย์ ธรรมเพียร และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง **ความเชื่อและพิธีกรรมที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เรื่อง ฤกษ์สังหาร** จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าความเชื่อในละครโทรทัศน์เรื่อง ฤกษ์สังหาร ได้แก่ ความเชื่อด้านโหราศาสตร์ ความเชื่อเรื่องบุคคล ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ ซึ่งความเชื่อที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เรื่อง ฤกษ์สังหาร เป็นความเชื่อที่อยู่เหนือธรรมชาติ ที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้โดยวิทยาศาสตร์ แต่อาศัยความเชื่อด้านโหราศาสตร์เป็นหลักมาช่วยคลี่คลายให้เกิดผลสำเร็จนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเรื่ององค์ประกอบพิธีกรรมเกี่ยวกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ พิธีอาบน้ำมนต์จินตามณี พิธีไหว้ครู (พิธีปารายาย) เป็นต้น
2. ควรศึกษาเรื่องบทบาทหน้าที่ของเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันท) วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

เอกสารอ้างอิง

- กรมธนารักษ์. (2561). *ประวัติจังหวัดกาฬสินธุ์*. <https://kalasin.treasury.go.th/th/about/>
- จารุวรรณ ธรรมวัตร. (2521). *คติชาวบ้านอีสาน*. อักษรวัฒนา.
- ชานนท์ ไชยทองดี. (2558). นิทาน ตำนาน เรื่องเล่า : อัตลักษณ์และความหมายทางวัฒนธรรมใน จังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารวิถีสังคมมนุษย์*, 3(1), 162-181.
- ณัฐกฤตา นามมนตรี. (2568). ภาพถ่ายพระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศุลา สิริจันท) [ภาพถ่าย].
- แดงโมศิชย์หลวงปู่เจ้าคุณศุลา. (2568). โปสถ์มหาอุดม ณ วัดพระธาตุหมื่นหิน. Facebook. https://www.facebook.com/profile.php?id=61581139326357&locale=th_TH
- ทิพวัลย์ ธรรมเพียร, พิชัยรัตน์ภรณ์ เปียปิ่นทอง, และนารีนารถ วงษ์ปรีดา. (2564). ความเชื่อและ พิธีกรรมที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เรื่อง ฤกษ์สังหาร. *วารสารมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 16(1), 104-113.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2565, 4 เมษายน). เปิดที่มามูลเหตุคืออะไร ทำไมใคร ๆ ก็หันมาเป็นสายมู. *ไทยรัฐ*. <https://www.thairath.co.th/horoscope/belief/2355760>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2567, 15 พฤษภาคม). สายมูแท้ให้ท้าวเวสองค์ดำอายุ50 ปี ขอพรหลวงปู่ศุลา จ.กาฬสินธุ์ แก้นกไต่ตัมพันตัว. *ไทยรัฐ*. <https://www.thairath.co.th/scoop/interview/2785912>
- นิตยา วรรณกิตร์. (2563). พินิจ “คติ” และ “คน” ด้วยศาสตร์ “คติชนวิทยา” (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง). อภิชาติการพิมพ์.
- เปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์. (2564). ความเชื่อเรื่องสัตว์ในพิธีกรรมพื้นบ้าน จังหวัดพะเยา. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์*, 8(1), 41-57.
- โปรดิเวเซอร์ยูง. (2568). พาหนะของ"พระพรหม" คือ>>>พญาหงส์และเรื่องบังเอิญมากคือ เจ้าของยาตมหงส์ไทย...ได้มาร่วมบุญเป็น 1 ในเศรษฐี [Video]. Facebook. https://www.facebook.com/reel/707779658908723?locale=th_TH
- พิราบข่าวกาฬสินธุ์. (2564). พลังศรัทธาหลวงปู่ศุลา สิริจันท กระตุ้นเศรษฐกิจท่องเที่ยวจังหวัด กาฬสินธุ์. <https://www.kalasinnews.com/economic/20381>.
- วัดพระธาตุหมื่นหิน. (2568). แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ประวัติความเป็นมาของต้นพระศรีมหาโพธิ์. เจดีย์วัดพระธาตุหมื่นหิน.

วัดพระธาตุหมื่นหิน หลวงปู่ศิลา สิริจนโท. (2568). *อาบน้ำมนต์ประจำเดือนกันยายน ๒๕๖๘ “พิธีอาบน้ำมนต์จินตามณี” (หุงน้ำมนต์อินทราปทุม มหาจินตามนต์) วันอาทิตย์ ที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๘ ณ วัดพระธาตุหมื่นหิน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์*

[Image attached]. Facebook. https://www.facebook.com/profile.php?id=100069085418685&locale=th_TH

วิกิพีเดีย. (2568). *พระราชวัชรธรรมโสภณ_(ศิลา_สิริจนโท)*. [https://th.wikipedia.org/wiki/พระราชวัชรธรรมโสภณ_\(ศิลา_สิริจนโท\)](https://th.wikipedia.org/wiki/พระราชวัชรธรรมโสภณ_(ศิลา_สิริจนโท))

ศิราพร ฐิตะฐาน. (2535). แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย. ใน *ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย หน่วยที่ 1-7* (พิมพ์ครั้งที่ 4, น. 5). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สายป่าน ปุริวรรณชนะ. (2555). *อิทธิปาฏิหาริย์กับการสร้างเรื่องเล่าศักดิ์สิทธิ์: ขนบนิยมและพลวัตในประวัติพระเกจิอาจารย์ในสังคมไทยภาคกลาง* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. 10.14457/CU.the.2012.1580

สุทัศน์ ประทุมแก้ว, พระวิระพงษ์ โคษา, และจักรกฤษ ทองมี. (2563). คติความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมบูชาศาลปู่ตาของชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ. *วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์*, 5(3), 645-655.

หลวงปู่ศิลา สิริจนโท. (2565). *พระเจ้านันทยศ พระประธาน ณ เจดียวัดพระธาตุหมื่นหิน อ. เขาวง จ. กาฬสินธุ์ อนันตยศ ที่หมายความว่า มีมากด้วยยศศักดิ์ เป็นศิลปะสมัยล้านนาสกุลช่างแพร่และลำปาง* [Image attached]. Facebook.

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=540028694805442&id=100063949470165&set=a.421601739981472>.

Ch7HD News. (2568). *อาบน้ำมนต์ “หลวงปู่ศิลา” เสริมสิริมงคล เมื่อวานนี้ (7ก.ย.68) เวลา 14.00 น. พระราชวัชรธรรมโสภณ (หลวงปู่ศิลา สิริจนโท) เป็นประธานฝ่ายสงฆ์อธิษฐานน้ำมนต์จินตามณี ณ วัดพระธาตุหมื่นหิน อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์* [Image attached].

Facebook. <https://shorturl.asia/pLRql>

Somkiat Sintheeranun. (2567). 12 พระเกจิมาแรงปี 67. <https://xn--b3c4abbbt1ad8heme5n7dta.com/12-new-era-monks-are-hot/>